

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/3/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014200856
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200856.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., zastúpeného JUDr. Jozefom Koľom, advokátom so sídlom Hutnícka č. 1, Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, 813 65 Bratislava, o návrhu navrhovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. 2958-6/2014-BA zo dňa 25. apríla 2014, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sp/33/2014-26 zo dňa 8. októbra 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sp/33/2014-26 zo dňa 8. októbra 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. 2958-6/2014-BA zo dňa 25. apríla 2014, ktorým podľa § 88 ods. 3 a § 89 ods. 4 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodla, že navrhovateľ nemá nárok na zmenu sumy úrazovej renty, pretože po komplexnom prešetrení jeho zdravotného stavu a preliečení posudkový lekár nekonštatuje zhoršenie zdravotného stavu pre účely úrazovej renty, a jeho miera poklesu pracovnej schopnosti je naďalej v rozsahu 55 %.

Pri rozhodovaní vychádzal krajský súd z obsahu pripojených administratívnych spisov, z ktorých zistil, že navrhovateľovi bola dňa 21. augusta 2008 priznaná choroba z povolania - choroba z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín s dátumom prvého zistenia 18.08.2008. Na základe lekárskej správy posudkového lekára pobočky z 05.05.2009, ktorý mieru poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty stanovil v rozsahu 50 % mu odporkyňa rozhodnutím č. 222 3023/2009 z 30.05.2009 priznala nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona. Po zhoršení zdravotného stavu na základe zvýšenia miery poklesu pracovnej schopnosti podľa lekárskej správy posudkového lekára pobočky z 25.05.2010 na 55 % odporkyňa rozhodnutím z 30.06.2010 č. BA-89913/2010 zvýšila navrhovateľovi sumu úrazovej renty.

Na základe ďalšej žiadosti navrhovateľa z 25.02.2014 o prehodnotenie úrazovej renty bol jeho zdravotný stav znova posúdený posudkovým lekárom pobočky, ktorý v lekárskej správe zo 16.04.2014 stanovil mieru poklesu pracovnej schopnosti naďalej v rozsahu 55 %, pričom vychádzal z prepúšťacej správy z hospitalizácie navrhovateľa na Klinike pracovného lekárstva a klinickej toxikológie v Košiciach od 20.01.do 27.01.2014. Odporkyňa mu preto preskúmaným rozhodnutím nárok na zmenu sumy úrazovej renty nepriznala. Po podaní opravného prostriedku posudkový lekár sociálnej poisťovne pobočky opätovne posúdil zdravotný stav navrhovateľa, pričom zotrval na pôvodnom posudku zo 16.04.2014, preto zdravotný stav navrhovateľa posúdil aj posudkový lekár sociálnej poisťovne ústredie dňa 5. júna 2014 so záverom, že nie je dôvod na zmenu miery poklesu pracovnej schopnosti oproti predchádzajúcemu zhodnoteniu 55 %.

Na základe zisteného skutkového stavu, krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa aj posudkoví lekári pri posudzovaní a hodnotení poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty na základe žiadosti navrhovateľa postupovali v súlade so zákonom, preto preskúmané rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Námietku, že posudkoví lekári nesprávne hodnotili lekársku správu z kliniky pracovného lekárstva klinickej toxikológie nepovažoval za opodstatnenú, mal za to, že posudkoví lekári túto správu hodnotili objektívne a vychádzali z jej záverov. Rovnako nepovažoval za opodstatnenú námietku, že odporkyňa v roku 2012 akceptovala bodové navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia u navrhovateľa zo 450 bodov na 650 bodov, pretože ide o dve rôzne dávky a podmienky pre ich nárok sú upravené v osobitných predpisoch. Posúdenie poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty nemôže odzrkadľovať skutočnosti, ktoré sú posudzované pri nároku o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a opačne.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa 250l ods. 2 O. s. p. za použitia § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi a ani odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľ uviedol, že v administratívnom konaní žiadal posúdenie zmeny poklesu pracovnej schopnosti oproti poslednému posúdeniu dňa 25.05.2010 na základe záveru Kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie UN L. Pasteura v Košiciach (KPLaKT) zo dňa 10.12.2012 o progrese ochorenia. Navrhovateľ je toho názoru, že ak v roku 2010 odporkyňa akceptovala závery KPLaKT pre svoje rozhodnutie, ktorým podľa § 89 ods. 4 zákona navýšila pokles schopnosti na 55 %, potom by malo byť logicky pri ďalšej progresii ochorenia postupované obdobne, alebo v odôvodnení rozhodnutia by mala odporkyňa uviesť, prečo alebo v odôvodnení rozhodnutia by malo byť vysvetlené, z akých dôvodov nepovažuje ďalšie zhoršenie poškodenia zdravia za zmenu poklesu pracovnej schopnosti podľa § 89 ods. 4, čo z preskúmaného rozhodnutia nie je zrejmé a má to za následok jeho nepreskúmateľnosť súdom.

Navrhovateľ je toho názoru, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto navrhuje, aby odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil tak, že zruší preskúmané rozhodnutie odporkyne a vec jej vráti na ďalšie konanie, v ktorom bude posúdený pokles schopnosti navrhovateľa na základe lekárskeho správ KPLaKT z 10. 12.2012 a 27.01.2014 oproti stavu poškodenia zdravia zistenému k 25.05.2010. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia podľa uvedeného vyčíslenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súhlasí s právnym názorom krajského súdu, ako je uvedený v odôvodnení jeho rozhodnutia. Zotrváva na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k opravnému prostriedku, poukazuje na lekárske správy predložené v konaní s tým, že odvolacie námietky navrhovateľa boli objasnené v rámci doplnenia dokazovania zo strany odporkyne po podaní opravného prostriedku. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu

navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 08.10.2014.

Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Uznesenie bolo verejne vyhlásené dňa 20.01.2016.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 89 ods. 4 zákona, ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

Ako vyplýva z obsahu spisov, navrhovateľovi bola dňa 18.08.2008 bola zistená choroba z povolania - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobej nadmernej a jednostrannej záťaže. Na základe posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia dňa 05.05.2009 so záverom o miere poklesu pracovnej schopnosti v súvislosti s touto chorobou v rozsahu 50 % mu odporkyňa rozhodnutím z 30.05.2009 priznala úrazovú rentu.

Na základe žiadosti navrhovateľa z 30.04.2010 bol jeho zdravotný stav znova posúdený pre účely úrazovej renty, pričom podľa lekárskej správy Sociálnej poisťovne, pobočka Košice - okolie, vystavenej dňa 25. mája 2010, miera poklesu pracovnej schopnosti poškodeného bola zvýšená z 50 % na 55 % odo dňa 8. apríla 2010. Odporkyňa preto rozhodnutím č. BA-89913/2010 z 30.06.2010 rozhodla o zvýšení sumy úrazovej renty.

Dňa 25.02.2014 navrhovateľ podal novú Žiadosť o prehodnotenie úrazovej renty z dôvodu zmeny poklesu pracovnej schopnosti v zmysle citovaného ustanovenia § 89 ods. 4 zákona, v dôsledku čoho bol jeho zdravotný stav opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice dňa 16.04.2014 so záverom, že miera poklesu jeho pracovnej schopnosti je naďalej 55 %. Posudok vychádzal o. i. z prepúšťacej správy KPLaKT UNLP Košice z hospitalizácie navrhovateľa v dňoch 20. - 27.01.2014, podľa ktorej bol pacient v stabilizovanom a uspokojivom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti (bez konštatovania zhoršenia zdravotného stavu). Odporkyňa

na základe lekárskej správy zo 16.04.2014 vydala dňa 25.04.2014 preskúmané rozhodnutie o tom, že navrhovateľ nemá nárok na zmenu sumy úrazovej renty (keďže nedošlo k zvýšeniu miery poklesu jeho pracovnej schopnosti). Navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku žiadal o zohľadnenie výsledkov, ktoré uviedla KPLaKT v lekárskom posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 10.12.2012. Následne bol jeho zdravotný stav znova posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia dňa 05.06.2014 s rovnakým záverom o miere poklesu pracovnej schopnosti 55 % a na základe dožiadania Odboru úrazového poistenia SPÚ Bratislava bola táto lekárska správa doplnená dňa 07.07.2014 s nezmeneným záverom.

Hoci dôvod opravného prostriedku, zhodne s odvolaním, bol formulovaný jednoznačne - navrhovateľ žiadal prehodnotenie zdravotného stavu podľa posúdenia v roku 2010 so závermi vykonaných vyšetrení KPLaKT dňa 10.12.2012, v ktorých sa konštatuje progres ochorenia chorobou z povolania a ktoré viedli u navrhovateľa k výraznému bodovému navýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia. I keď treba súhlasiť s konštatovaním odporkyne, ktoré prevzal aj krajský súd, že sťaženie spoločenského uplatnenia a úrazová renta sú osobitné dávky, hodnotené podľa odlišných kritérií, toto konštatovanie nemožno bez ďalšieho akceptovať ako odpoveď na navrhovateľovu požiadavku. Z doteraz vykonaného dokazovania nemožno považovať záver o nezmenenej miere poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa za presvedčivý; tento záver vychádza z prepúšťacej správy z roku 2014, z ktorej síce nevyplyva zhoršenie zdravotného stavu, ale nie je zrejmé, či tento porovnáva s rokom 2012 alebo 2010, pričom podľa navrhovateľa k zhoršeniu jeho zdravotného stavu došlo práve v roku 2012. Nie je preto možné posúdiť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne bez toho, aby jej posudkový lekár zhodnotil závery vyšetrení KPLaKT zo dňa 10.12.2012 aj pre účely úrazovej renty, resp. aby presvedčivo ozrejmil, prečo toto konštatované zhoršenie zdravotného stavu má vplyv iba na sťaženie spoločenského uplatnenia, ale pre posúdenie miery poklesu pracovnej schopnosti je nepoužiteľné (z doplnenia lekárskej správy nie je zrejmé, že by posudkový lekár obsahom týchto vyšetrení zaoberal).

Odvolací súd a sudy vôbec nemajú dostatok odborných vedomostí na posúdenie otázok medicínskeho charakteru, a preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu zrušiť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p.) s tým, aby zabezpečil doplnenie posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa naznačeným smerom. Až po vykonanom dopĺňujúcom dokazovaní bude možné o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia znovu rozhodnúť.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.